

[Lone Dybkjær]

tidligt på juleferie, som det trods alt lykkedes i år.

Men skal Danmark fastholde sin målsætning, skal vi faktisk stræbe efter at nå FN-målet, uanset om vi så har stemt for det i international sammenhæng eller ikke. Man kunne selvfølgelig godt spørge – og det er åbenbart det, udenrigsministeren gør – om vi for enhver pris skal fastholde vores målsætning. Og dertil må vi sige: Ja, det skal vi, for som også en tidligere – måske stadig – Venstre-person, Thorkil Kristensen, sagde i går, er det altså vigtigt, at de rigeste lande går i spidsen, når det drejer sig om at opfylde FN-målet på 1 pct., ellers bliver det den rene snak. Hvis ikke det er de rige lande, der starter her, hvordan skal vi så nogen sinde forene idé og virkelighed på dette punkt? Det vil simpelt hen ikke kunne lade sig gøre.

I øvrigt synes jeg også, at netop en øget bistand til udviklingslandene er en af vejene til at forhindre konflikter mellem ulande og i-lande. Nu er jeg udmærket godt klar over, at udenrigsministeren har et andet syn på det her. Udenrigsministeren mener, at det er flere våben, der skal til. Men når vi skal tage udgangspunkt i Brundtland-rapporten – og jeg forstår, at udenrigsministeren alligevel har taget den sådan temmelig tæt til sit hjerte – så står der jo faktisk på side 284, at konflikter ikke kun opstår som følge af politiske og militære trusler, men netop også opstår af andre grunde.

I virkeligheden kan man sige, at Nord-Sydtruslen og den økologiske trussel er langt større end atomtruslen, forstået på den måde, at en fire, fem mænd og en enkelt fru Thatcher jo sådan set kan bestemme, at atomtruslen ikke er en realitet, og sætte de våben hen i et hjørne. Så er den potte ude. Men så enkelt er det altså ikke i spørgsmålet om udviklingslandene, og når vi snakker om det økologiske.

Men så kan man diskutere, om selve indholdet i bistandshjælpen skal ændres, og det skal det naturligvis – bistandshjælpen skal altid løbende justeres – og derfor er det også fint, at vi har fået denne handlingsplan fra Udenrigsministeriet, fra Danida, til diskussionen i dag, hvor man går på spørgsmålet om miljø og udvikling og opridsrer nogle af de problemer, der vil opstå over for udviklingslandene, når vi skal ændre vores politik i retning af en mere bæredygtig udvikling. For som der står på side 15, udtrykker en række udviklingslande faktisk

frygt, dersom vi sætter som betingelse for hjælpen, at vi i højere grad vil se på de bæredygtige områder, altså vil gøre politikken mere grøn, fordi de er nervøse for, at det vil føre til, at de kommer langsommere i gang med deres udvikling. Det mener jeg er en meget reel problemstilling, og den er så meget mere reel, som det er fantastisk svært – det står der også – med de traditionelle økonomiske beregningsmetoder at få miljøaspekter ind på ordentlig vis. Derfor synes jeg også, det er godt, at Danida skriver, at der skal lægges meget stor vægt på at få udviklingslandene til også at uddanne deres personale til i højere grad at kunne varetage miljøspørgsmål.

Men som der også står, kan vi naturligvis ikke se den bæredygtige udvikling udelukkende som et spørgsmål om, hvad vi skal gøre i den internationale sammenhæng. Det drejer sig også om, hvad vi skal gøre i den nationale sammenhæng, og derfor må vi i gang med en diskussion om, hvordan vi får omlagt vores erhvervs politik, hvordan vi får omlagt vores landbrugspolitik, og hvordan vi i højere grad, end vi gør i dag, får omlagt vores energipolitik i retning af en bæredygtig udvikling. Jeg synes, det er godt, at vi starter på det internationale felt – det er en mere overkommelig målsætning i første omgang, end hvis vi skulle tage hele det danske samfund med – men det er faktisk kun det første skridt på vejen; det næste må være, at vi også gør noget på det danske område.

I tilknytning til hele spørgsmålet om udviklingsbistanden, hvor vi er optaget af valutabalancen, som jeg forstår har været en medvirkende årsag til, at udenrigsministeren har foreslået, at man skal fastfryse ulandsbistandshjælpen, synes jeg, man må stille det spørgsmål, i hvilket omfang vi faktisk kan styrke de danske erhvervsinteresser i forbindelse med bistandshjælpen. Jeg tror, vi i virkeligheden godt kan gøre noget mere på dette område, end vi gør i dag, og hvis vi bare gør det på den rigtige måde, mener jeg også, det er acceptabelt at gå ind i den diskussion.

Jeg synes, udgangspunktet skal være, at det skal diskuteres fuldstændig uafhængigt af projektbistanden. Det kan altså ikke nytte noget, at man, når man vurderer, hvad udviklingslandene skal have, først skeler til, hvad Danmark kan levere, og så kommer med sin projektbistand. Det skal gøres i den omvendte rækkefølge.